

Народно читалище „Никола Й. Вапцаров – 1873”

Гр. Тутракан 7600, пл. Суворов 2, тел.: 089 350 4322
e-mail: chitalishte_tutrakan@abv.bg, www.tutrakan.chitalishte.org

ДОКЛАД

ЗА ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ В
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ЗА ОТЧЕТ НА
ИЗРАЗХОДВАНИТЕ ОТ БЮДЖЕТА СРЕДСТВА ПРЕЗ
ПРЕДХОДНАТА ГОДИНА
В ЧИТАЛИЩЕ

**“НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ - 1873”,
ГР. ТУТРАКАН“**

ПРЕЗ

2022 ГОДИНА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Докладът за дейността на читалището отчита изпълнението на разпоредбите на Закона на народните читалища, Закона за обществените библиотеки и други национални и местни разпоредби и правила, на дейностите, предвидени в Годишната програма за развитие на читалищната дейност и залегналите в Устава функции на институцията. СНЦ НЧ „Н.Й. Вапцаров – 1873“, гр. Тутракан:

- **Съгл. чл. 10 ЗНЧ** е вписано в Регистъра на народните читалища при Министерство на културата под № 765 на 16.05.2016 г.; ИНФОРМАЦИОННА КАРТА за 2021 г. е приета на 14.04.2022 г. от МК;
- **Съгл. чл. 10 ЗОБ** е вписало читалищната библиотека в Регистъра на обществените библиотеки при Министерство на културата под № 370 /2016-07-15; ДАННИ ЗА БИБЛИОТЕКА за 2021г. са приети от МК на 21.05.2022 г.;
- Читалищна библиотека съгл.чл. 8 ЗОБ:
 - осигурява библиотечно-информационно обслужване за гражданите на гр. Тутракан и община Тутракан, както и за гости на града в съответствие със **Стандарта за библиотечно – информационно обслужване**:
 - поддържа квалифициран персонал - 2 щ. бр.;
 - поддържа работно време 40 ч. седмично;
 - поддържа над необходимия мин. брой регистрирани библиотечни единици;
 - не разполага с мин. 10% справочни издания;
 - осигурява 5 периодични издания;
 - разполага с 12 компютъризирани работни места, 26 места за четене, 2 работни места за персонал;
 - осигурява услугите по т. 10 от Стандарта;
 - отчита ежегодно в Регистъра индикаторите съгл. Т. III от Стандарта
 - разполага с необходимите площ и помещения, вкл. читални, заемни, компютърна зала, хранилище; разполага с АБ – библиотечен софтуер в двата отдела, 2 мултифункционални устройства, мултимедия с екран, климатизация, СОТ, система за пожарна безопасност.
- **Съгл. чл. 26 и 26 а ЗНЧ** е представило годишен отчет за приходите и разходите за 2021 г., доклад за дейността през 2021 г. и план за разходване на държавната субсидия за 2022 г. в Община Тутракан – Писмо с вх. № ОК-01-2103/30.03.2021 г., както и в Общински съвет – Тутракан – писмо с вх. № 04-78/30.03.2022 г.;
- **Съгл. чл. 26а ЗНЧ** е представило Програма за развитие на читалищната дейност за 2023 г. с писмо с вх. № ОК-01-7365/08.11.2022 г.;
- **Съгл. чл. 5.1.3 на Договор с №ПО-07-194 от 22.02.2022 г. с Община Тутракан** е организирано разхода на субсидията без съществени отклонения от утвърдения план, разходвало е средствата при стриктно спазване на нормативните документи за финансово-счетоводна отчетност и е предоставяло тримесечни отчети – писма с вх. № ОК-01-2500/13.04.2022 г., ОК-01-5302/13.07.2022г., ОК-01-6576/11.10.2022г., ОК-01-1188/25.01.2023 г.;
- **Съгл. чл. 9 ЗНЧ** е регистрирано в ТРРЮЛНЦ със заявление от 17.05.2018 г., ГФО за 2021 г. и доклад за дейността за 2021 г. са подадени на 09.06.2022 г.;
- **Съгл. Чл. 5 (3) от Проект на вътрешни правила за разпределяне на субсидиите на НЧ на територията на общ. Тутракан** към 31.12.2021 г. изпълнява изискванията за градско читалище, а именно регистрираните членове са 243.

Основната цел на читалището, заложена в ЗНЧ и в утвърдения от Общото събрание Устав, е да задоволява потребностите на местното население, свързани с:

- 1.1 Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност;
- 1.2 Запазване на обичаите и традициите на българския народ;
- 1.3 Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към постиженията на науката, изкуството и културата;
- 1.4 Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
- 1.5 Осигуряване на достъп до информация.

За постигане на тази цел читалището извършва следните основни дейности съгласно ЗНЧ и Устава:

1. Урежда и поддържа библиотека и читални, както и фототека;
2. Създава и поддържа електронни информационни мрежи;
3. Предоставя компютърни и интернет услуги;
4. Развива и подпомага любителско художествено творчество;
5. Организира школи, курсове, групи, кино и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
6. Събира и разпространява знания за родния край;
7. Създава, съхранява и популяризира сбирки съгласно ЗКН;
8. Извършва допълнителни дейности и услуги, свързани с предмета на основната му дейност, които не противоречат на ЗНЧ, ЗЮЛНЦ и Устава на читалището, като използва приходите от тях за постигане на определените в устава му цели.

За 2022 г. читалището си е поставило като приоритетни цели:

- Привличане на повече деца и млади хора, тъй като тази целева група е особено застрашена от проблеми като: обездвижване, липса на идентификация поради глобализацията, липса на интерес към физическа и културна активност, проблеми при общуването, език на омразата, нетолерантност и липса на самоувереност;
- Разнообразяване на предлагането на услуги за хора в работна възраст;
- Предоставяне на възможност за активен живот и изява на хора от третата възраст;
- Организиране на повече мероприятия, свързани със съхраняването на българските традиции и приобщаване на подрастващите;
- Организиране на гостувания;
- Участие в утвърдени от МОН и МК форуми;
- Осигуряване на повече изява на участниците в читалищните форми.

Ограниченията, свързани с епидемичната обстановка, отшумяха напълно през месец май 2022 г., това доведе до отпадане на някои предвидени мероприятия, като заключителен концерт, провеждане на НДЮФК „Златни пафти“ на живо и др. От лятото нататък обичайната дейност беше напълно възстановена. Читалището е работило по поставените приоритети успешно, изключение прави участието във форуми на МОН И МК.

II. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

1. Дейности и мероприятия в библиотеката.

Към читалището функционират два отдела на библиотеката – за деца и за възрастни.

- **Библиотечен фонд, регистрирани читатели, посещения на потребители, закупена литература.**

Библиотечният фонд към 31.12.2022 г. е 55 830 библиотечни единици – с 514 повече в сравнение с 2021 г. Нарастването е в резултат на закупуване със собствени средства и дарения от гр. Тутракан и страната. Спечеленият проект към МК, поради политическите сътресения в страната, трябваше да бъде реализиран със закъснение през 2023 г.

Читателите са 662, с 41 по-малко на годишна база (6%). Намалял е броят на читателите в отдел за възрастни и най-вече на читателите на възраст между 15 и 18 г. Посещенията са били 6618 или с 1 % по-малко. Намалението на посещенията и заеманията за 2022 г. е резултат на нормализиране на обстановката след отмяна на епидемичната ситуация. Тези стойности бяха по-ниски през 2020 г. Увеличиха се значително през 2021 г. спрямо 2020 г. след отмяна на епидемичната обстановка. Но през 2022 г. отново намаляха с 543 броя спрямо 2021 г. Все пак са значително повече от тези през 2019 г.

Заетите библиотечни единици са 12 779 или с около 3,5% по-малко в сравнение с 2021 г.

Постъпили са 514 нови тома на стойност 5480,10 лв. От дарения – 379 б.е. повече дарители, но по-малко томове), новозакупени - 135 б. е., на стойност 1681,12 лв. от собствен бюджет.

Отчислени са 0 бр. книги.

Обогатяването на фонда чрез закупуване на нови книги е осъществено съобразно читателското търсене.

През 2022 г. се затвърждават стойностите на показатели като обхватност на населението, книгоосигуреност, обръщаемост, посещаемост, културни дейности, заемания на жител, читаемост, библиотечни събития, социална и образователна дейност, библиотечни справки.

Срещи със съвременни български литературни творци:

- на 17 юни - среща с Румен Стоичков от БНТ, запознаване с неговите репортажи за живота на местните жители, историята и етнографията на малките населени места, включително и от нашата община – представяне на неговата книга: „Полъх от дълбините“;

- **Клубове, кръжоци към библиотеката и отчет на тяхната дейност:**

- **Клуб на местните литературни творци „Бленика“ към ОВ**

Участия на ОВ във всички негови сбирки и подпомагане на организирани от клуба дейности:

- Провеждане на сбирки за обсъждане на предстоящи мероприятия; организационни въпроси, намерения за публикации и издаване на произведения на местни литературни творци;

- Литературни четения на произведения на местните литературни творци и краеведи, и на български автори с национално значение: на предстоящите за представяне книги и автори Васил Търпанов, Иванка Морарова, Стефка Козарева, Николинка Вълкова, Георги Димитров, Аленка

Георгиева, Михаил Методиев, Адриан Василев ; стихотворенията на Маргарита Черникова, излезли в САЩ в сборника „Любослов“; откъси от книгата на А. Якова за таврийските българи; откъси от книгата на А. Якова – разкази за децата на Добруджа.

- Представяния на местните литературни творци - на 05.06. – представяне на книгата от стихове на Виолета Петрова „Всичко“.

- **Клуб за смесени творчески занимания** в Детски отдел.

Дейности: Тематични четения с деца, изработване на материали, рисуване и приложения на полюбими приказки, автори и др. по време на училищните ваканции.

- **Предоставяне на компютърни и интернет услуги;**

- достъп до собствени бази данни, изготвени от библиотеката;
- електронен каталог;
- подкрепа за издателска дейност на местни автори - **3**;
- копиране/принтиране/сканиране;
- достъп до външни мрежови ресурси, интернет;
- съдействие при работа с компютър и софтуер;
- библиографски и тематични справки (студенти, научни работници, ученици и др.) – **80 броя**;
- поддържане на **2** фейсбук- страници за двата отдела
- публикации в местния печат - текущо;
- провеждане на on line мероприятия и акции - периодично.

- **Библиотечни мероприятия на двата отдела:**

- дарителски акции - 7 с 35 дарителя (379 тома) от града и страната;
- семинари и обучения – 1;
- социална и образователна дейност – 10;
- срещи с творци, литературни четения – 22;
- чествания и годишнини – 57

- **Обучения и семинари за библиотекари; в библиотеката:**

- **1 бр.** - Годишно тематично обучение и консултации по професионални въпроси, организирано през месец декември 2022 г. от РБ „Партений Павлович” гр. Силистра.

- **Проекти за библиотеката, библиотечната дейност:**

- Спечелен проект за обогатяване на библиотечния фонд към Министерство на културата – 3949,42 лв., реализацията му е в 2023 г.
- Партньор в проект на РБ „Любен Каравелов“, гр. Русе – „Писмените съкровища на трансгранична дестинация по Долен Дунав за литературен туризъм“

- **Рекламна продукция за мероприятията в библиотеката:**

- Осигуряване достъп до информация за дейността на библиотеката чрез:
 - поддържане на Фейсбук страници на двата отдела;
 - Двата отдела на библиотеката периодично публикуват обяви, снимки, видео-клипове за организираната от тях дейност, подготвят поздравителни адреси, грамоти, благодарствени писма

- Публикации в местния печат.

- **ИКТ техника в библиотеката:**

- 1бр. преносим компютър;
- 14 бр. настолни компютри (остарели);
- 2 бр. мултифункционални устройства за принтиране, сканиране и копиране;
- 1 бр. мултимедия с екран;
- 1 бр. тонколони;
- 2 бр. рутери;
- 2 бр. суичове.

- **Друго:**

Подробен отчет на библиотеката – Приложение №1.

През 2022 г. бяха осъществени също така следните дейности:

- Извършени са няколко технически поддръжки на софтуера в ДО и ОБ;
- Ремонт на климатик в ОБ;
- Направени са подобрения в интернет връзката;
- Извършени са дарения на отчислена в предишни години литература на физически лица;

2. Дейности и мероприятия в любителското художествено творчество

- **Самодейни състави, групи, школи, клубове, кръжоци**

- **Постоянно действащи колективи**

1. ФТФ „Дунавска младост“ – Група 1-3 кл. – 46 уч.
2. ФТФ „Дунавска младост“ - Група 4-6 кл. – 36 уч.
3. ФТФ „Дунавска младост“ - Група 7-9 кл. – 32 уч.
4. ФТФ „Дунавска младост“ - Група над 9 кл. – 20 уч. **ОБЩО: 134 уч.**
5. ВГ „Северина“ – 14 уч.
6. ТС „Детелини“ – 15 уч.;
7. Клуб за народни танци „Добруджа“ – 14 уч.
8. Клуб за народни танци „Добруджа“ – начинаещи – 10
9. Клуб за съвременни танци „Dance Dreamers” – 7 уч.;
10. ТС „Борис Илиев“ – 10 уч.;
11. Детска театрална група „Пъстра въртележка“ – 20 уч.;
12. Група „Акустика” към Школа по китара – 8 уч.
13. Група за КРОР танци – 6 уч.;
14. ВГ „Славей“ - 11 уч.

ОБЩО: 249 уч.

- **Временно действащи колективи:**

1. Детска група за автентичен фолклор – момичета 14 уч.;
2. Коледарска група – 14 уч.
3. ГАФ „Детелини“ – 10 уч.

Общо: 38 уч.

○ **Школи по изкуствата**

1. Школа по китара – 20 уч.;
2. Детска школа по народни танци (детски градини) - 109 уч.;
3. Школа по гайда – 7 уч.;
4. Индивидуални уроци по поп и джаз пеене – 4 уч.
4. Рок училище (електрически инструменти, дръм)– 5 - 0 уч.;
5. Школа по УШУ /деца/ - 12 уч.;
6. Школа по тайчи /възрастни/ - 4 уч.
7. Йога – 10 уч.

ОБЩО: 166 уч.

○ **По чужди езици –0**

○ **Клубове към библиотеката**

1. Литературен клуб „Бленика“ – 20 уч.
2. Смесени творчески занимания в Детски отдел – 12 уч.;

ОБЩО: 32 уч.

○ **Солисти**

1. Радка Георгиева – ТС „Детелини“;
2. Илона Калчева – ВГ „Северина“;
3. Юлия Димитрова – ВГ „Северина“

● **Участия и отличия**

○ **Участия**

Международни: В чужбина – 1 В България: - 3

- Международен конкурс на изкуствата „Радост на брега“, КК Слънчев бряг“, ФТФ „Дунавска младост“ (3), 18 – 22.08.2022;
- Международен форум „Фолклорна палитра“, Община Несебър, ФТФ „Дунавска младост“ (3), 18-22.08.2022;
- Международен румъно-български фолклорен фестивал „Цветове и ритми“, гр. Тулча, Румъния (ТС „Детелини“ и ВГ „Северина“) – 2 уч., 26-28.08.2022;
- Посрещане на международен античен римски кораб, плаващ по целия Дунав (ФТФ „Дунавска младост“, ТС „Детелини“, представяне на туристически продукт), съвместно с Рибарска махала и Община Тутракан – 2 уч., 11.10.2022;

Национални: - 17

- Национален фотоконкурс „Аз и моята котка“, НЧ „В. Йорданов – 1942“ – Нова Черна – 1 инд.уч. – Л. Светославова;
- Национален конкурс „Освобождението на България в думи и картини“, НЧ „П. Хилендарски 1870“, Балчик – 8 инд. и 1 гр. уч. – ДТГ „Пъстра въртележка“;
- Национален онлайн конкурс за изпълнение на стихове от български автори „България – моята родина“ – ДТГ „Пъстра въртележка“ – 1 гр.уч.
- „Празник на водната лилия“, ТС „Детелини“, ВГ „Северина“ – 2 уч., 18.06.2022;

- Фестивал „Огненият Дунав“, Тутракан – 1 уч. (40 минутна програма ФТФ „Дунавска младост“), 26.07.2022;
- НФФ „Фолклорен извор“, с. Царевец, общ. Свищов, ТС „Детелини“, 07.08.2022;
- 5 Национален фолклорен танцов фестивал „ В сърцето на Тракия“, гр. Ст. Загора, КНТ „Добруджа“, 24-25.09.2022;
- 20 Национален музикален фестивал „Фолклорен изгрев“, гр. Варна, ВГ „Северина“, 12.11.2022;
- Национален форум „Приобщаващо образование – успехът в действие“, гр. Силистра, Илона Калчева, 17.11.2022;

Регионални: - 14

- Областен рецитаторски конкурс „С България в сърцето“, РУО Силистра – ДТГ „Пъстра въртележка“, 02.2022;
- Фестивал „Гергьовден на етносите“, Сливо поле – ВГ „Северина“, 06.05.2022;
- Коледен турнир по УШУ, гр. Русе, 11.12.2022 – 8 уч.;
- Демонстрация на Школа по УШУ в 6 Фестивал на китайската култура, орг.от РУ „Ангел Кънчев“, гр. Русе, 4 уч., 26.11.2022;

Общински: - 17

- Благотворителен базар „Мартеничка“ 2022 – „Женски седенки“, 02.2022;
- Благотворителен великденски базар – „Женски седенки“;
- Общински празник „Цветница“ (Клуб „Добруджа“, ТС „Детелини“ и Радка Георгиева) – 3 уч., 17.04.2022;
- Празник в училище по повод 24 май – Група „Акустика“, 24.05.2022;
- „Музика срещу дрогата“, МКППМН (Група за КПОП-танци и Група „Акустика“), 2 уч., 26.06.2022;
- Конкурс за най-вкусна рибена чорба в рамките на фестивал „Огненият Дунав“, съвместно с читалище Нова Черна, секр., Райна Григорова, Марче Радева, 30.07.2022;
- Награждаване на талантиливи деца от Община Тутракан, ФТФ „Дунавска младост“, 20.09.2022;
- Изложба на автентични носии на Калина Михайлова „От корените към бъдещето“, Художествена галерия, ФТФ „Дунавска младост“ – момичета, 20.09.2022;
- Празник за Деня на хората в неравностойно положение в ЦЛСР – Тутракан, ТС „Детелини“, Радка Георгиева и Илона Калчева – 3 уч., 2.12.2022;
- Възстановка на обичая „Избор на ватаф“ по повод Никулден, съвместно с Община Тутракан, ТС „Детелини“, 06.12.2022;
- Общински конкурс за най-вкусно приготвен пълнен шаран и рибно ястие, ГАФ „Детелини“ и Марче Радева – 2 уч., 06.12.2022;

Изяви, организирани от читалищно ниво:

До 50 участника - 1

- Илона Калчева – представяне на творчество на В. Търпанов, 15.04.2022 – 1 уч., 15.04.2022;

До 51-100 участника – 3

- Представяне на творчеството на съвременния писател Ивелина Радионова – 3 уч. (ДТГ „Пъстра въртележка“), 13.05.2022;

Над 101 участника - 29

- ТС „Борис Илиев“ представя постановка „Прах в очите“, 21.04.2022
- Концерт „Различни, но заедно“ съвместно със Съюз на слепите в България, териториална организация (Група „Акустика“, Клуб за съвременни танци, ФТФ „Дунавска младост“, ВГ „Славей“, ВГ „Северина“, Илона Калчева, ДТГ „Пъстра въртележка“), 7 уч., 16.06.2022;
- Инициатива „Съвременен будител на Община Тутракан – 2022“ – съвместно с Община Тутракан и Исторически музей – Тутракан (ДТГ „Пъстра въртележка“, ВГ „Славей“, ФТФ „Дунавска младост“ (2), ВГ „Северина“ – дует) – 4 уч., 1-31.10.2022;
- Съвместен концерт „Разкажи ми, бабо, приказка за Добруджа“ с ТА „Средец“, София – ФТФ „Дунавска младост“ (3) и (4) – 2 уч., 26.11.2022;
- ДТГ „Пъстра въртележка“ – представяне на театрална постановка „Пепеляшка“, 12.12.2022;
- Коледен благотворителен концерт съвместно с ОЦИД, Група „Акустика“, Школа по гайда, Школа по УШУ, ВГ Славей, ВГ Северина, ГАФ „Детелини“, ДТГ „Пъстра въртележка“, Илона Калчева, ФТФ „Дунавска младост“ (1), (2), (3), (4), Клуб „Добруджа“, Група за КПОП танци – 14 уч., 19.12.2022;

○ Отличия

Международни: В чужбина – 0 В България – 1 бр.

- 1 място, (Международен конкурс на изкуствата „Радост на брега“, КК Слънчев бряг“), ФТФ „Дунавска младост“ (3);

Национални – 10

- 1 място (НК „Освобождението на България в думи и картини“ – Балчик) - ДТГ „Пъстра въртележка“;
- 1 място (НК „Освобождението на България в думи и картини“ – Балчик) - ДТГ „Пъстра въртележка“;
- 2 място (НК „Освобождението на България в думи и картини“ – Балчик) - ДТГ „Пъстра въртележка“;
- 2 място (НК „Освобождението на България в думи и картини“ – Балчик) - ДТГ „Пъстра въртележка“;
- 3 място (НК „Освобождението на България в думи и картини“ – Балчик) - ДТГ „Пъстра въртележка“;
- 3 място (НК „Освобождението на България в думи и картини“ – Балчик) - ДТГ „Пъстра въртележка“;
- 1 място (НК „България моята родина“) – ДТГ „Пъстра въртележка“;
- 2 място (НФФ „Фолклорен извор“, с. Царевец, общ. Свищов) - ТС „Детелини“, 07.08.2022;
- 1 място (20 Национален музикален фестивал „Фолклорен изгрев“, гр. Варна), ВГ „Северина“;

- Право на участие на голяма сцена, Национален фестивал ANICON FEST на съвременни източноазиатски изкуства, гр. София, Група за КПОП-танци, 12-13.11.2022;

Регионални – 5

- 3 място, Коледен турнир по УШУ, Русе – Лазар Якимов;
- Награда за най-малък участник, Коледен турнир по УШУ, Ния Йорданова;
- 2 място, Коледен турнир по УШУ, ветрило – Райна Якимова;
- 3 място, Коледен турнир по УШУ, тояга – Райна Якимова;
- 2 място, Коледен турнир по УШУ, дзухъ чуан – Райна Якимова;

Общински – 2

- ПООЩРИТЕЛНА НАГРАДА; Конкурс за най-вкусна рибена чорба съвместно с читалище Нова Черна, Огнен Дунав, 30.07.2022;
- Специална награда на кмета (Общински конкурс за най-вкусно приготвен пълнен шаран и рибно ястие) - Марче Радева;

Изяви, организирани от читалищно ниво

До 50 участника – 0

До 51-100 участника - 0

Над 101 участника - 0

• Организирани от читалището празненства, чествания, други събития

○ Селищни прояви - 53

- Отбелязване на Йордановден с публикация
- Отбелязване на Ивановден с публикация
- Отбелязване на 123 г. от рождението на „Бленика“
- Отпечатване книга „Ваньо – спомени за един живот“ – В. Търпаанов;
- Отбелязване на китайската нова година съвместно със СК „Калагия“ – Русе, в гр. Русе;
- Отбелязване на Трифон Зарезан – ТС „Детелини“ в Младенова изба;
- Работилничка за Баба Марта – ТС „Детелини“
- Отбелязване деня на самодееца – ТС „Детелини“
- Поставяне на арт инсталация в парка по повод 1 март;
- Отбелязване деня на самодееца – публикация с видеопоздрав;
- Библиотеката помага на Баба Марта – мартенички за всички читатели;
- Поднасяне на цветя на паметника на П.Хитов и облайн публикация по повод 3-ти март;
- Отбелязване на 8-ми март с публикация и статия – приоритетите на ООН;
- Театрална постановка „Хайде да убием Матилда“ – Николай Урумов и Асен Блатечки;
- ТС „Средец“, София обучава безвъзмездно танцьори от ФТФ „Дунавска младост“ на шопски танц;
- Отбелязване на Първа пролет от ТС „Детелини“;
- Среща с деца от начален курс на СУ „Йордан Йовков“, в присъствието на председателя на ОС – Тутракан, Н. Кантаров – кафе „Дани“;

- Отбелязване на 80-годишен юбилей на солистката Радка Георгиева от ТС „Детелини“;
- Кинопрожекция – секр.;
- Издадена книга „Когато животът залязваше“, В. Търпанов – секр.;
- Представяне на книгите на В. Търпанов „Ваньо – спомени за един живот“ и „Когато животът залязваше“ и отбелязване на 90-годишния юбилей на автора – секр., библиотекар ОВ заедно ЛК „Бленика“, А. Димитров (Худ.галерия) и представители ССБ – Русе;
- Лазарска група посещава домовете – ДГАФ, 16.04.2022;
- ГАФ „Детелини“ посрещат лазарки в домовете си – 16.04.2022;
- Премиера на постановката „Праха в очите“ на ТС „Борис Илиев“ при читалището, 21.04.2022;
- Среща с представител на Институт по етнография – БАН относно стари рибни рецепти и разговори с рибари, секр. – 02.05.2022;
- Публикация за Деня на Европа, секр., 09.05.2022;
- Творческа среща на ЛК „Бленика“ в АК „Рибарска махала“, 05.06.2022;
- Представяне на проект „Вкусни истории в Крайдунавска Добруджа“, финансиран от Фондация „Америка за България“ пред Организация „Пендара“, 05.06.2022;
- Театрална постановка с артисти от сатиричен театър София към ДТ – Кърджали „Да убием идиотите“, 09.06.2022;
- **Съвместен концерт със Съюз на слепите в България**, териториална организация, ОЦИД – Тутракан, Танцов център „Тутракан“, 16.06.2022;
- Посрещане на директора на Фондация „Америка за България“ с демонстрация и разяснения по туристическия продукт, над който се работи в АК „Рибарска махала“, 25.06.2022;
- Представяне на книгите „Шепот в рапана“ и „Есенна луна“ на местния автор Михаил Слободанов с ЛК „Бленика“, 07.07.2022;
- Пешеходна разходка с посещение на басейн- Трети състав на ФТФ „Дунавска младост“, 27.07.2022;
- Кинопрожекция;
- Поднасяне на цвета и слово, видео по повод празника на гр. Тутракан, 21.09.2022;
- Театрална постановка съвместно с Община Тутракан, „Хайде да го направим“, ДТ Търговище, 30.09.2022;
- Театрална постановка съвместно с Община Тутракан „Годеж“, ТС при НЧ „Й. Йовков – 1894“, Алфатар, 6.10.2022;
- Творческа среща на ТС „Борис Илиев“ при читалището и ТС при читалище Алфатар, 06.10.2022;
- Съдействие при дарение на различни институции на сборника с народни песни на Стоян Дечев „От Дунава до Черното море“ – ръководител на ТС „Детелини“ и ВГ „Северина“, 10.2022;
- Празник на Клуба по йога по случай есенното равноденствие, 9.10.2022;
- Посрещане на римски античен кораб на пристанище Тутракан, програма на пристанището и в „Рибарска махала“, дегустация на местно вино, 11.10.2022;
- Инициатива „Съвременен будител на Община Тутракан – 2022“ – съвместно с Община Тутракан и Исторически музей – Тутракан;
- Театрална постановка с В. Плачков, Мариана Попова и Х. Мутафчиев, съвместно с Общ.Тутракан, 07.11.2022;
- Кинопрожекция, 09.11.2022;

- Съвместен концерт на Танцов ансамбъл „Средец“ и ФТФ „Дунавска младост“ (3) и (4) „Разкажи ми, бабо, приказка за Добруджа“, 26.11.2022;
- Пресъздаване на приготвленията, свързани с празника Никулден в АК „Рибарска махала“, с ученици от 3ти клас на СУ „Хр. Ботев“ и ГАФ „Детелини“ и изработване на видеорепортаж за празника от А. Димитров, 30.11.2022;
- Театрална постановка „Свекърва“, ДТ – Силистра, съвместно с Община Тутракан, отменен,(06.12.2022);
- Отбелязване на празника Никулден с приготвяне на традиционни ястия в АК „Рибарска махала“ съвместно между колектива на читалището и на рибарската махала;
- Премиера на театрална постановка „Пепеляшка“, на ДТГ „Пъстра въртележка“, 12.12.2022;
- Концерт на група „Грамофон“, Казанлък, съвместно с Община Тутракан, с участието на ОЦИД, 19.12.2022;
- Коледен благотворителен концерт съвместно с ОЦИД, 19.12.2022;
- ГАФ „Детелини“ посрещат коледарчетата от ДГ „Полет“, 21.12.2022;
- Коледарски групи по домовете, 24.12.2022;

- Районен празник - 0
- Регионален празник - 0

○ **Национален празник-5**

- Онлайн – викторина „149 г. от гибелта на В. Левски“ (ВО +секр.), 7-18.02.2022;
- Национална онлайн-изложба конкурс съвместно с ОЦИД „Великден в нашия дом“ - 23.3. – 21.04.2022
- II НФДЮК „Златни пафти“ – с подкрепата на Федерация на български фолклорни групи и Общ. Тутракан – онлайн вариант, юни 2022, резултатите на 29.06.2022;
- 4 НК за видеоклип „Съвременна интерпретация на Вапцаров стих“, 05.11 – 19.12.2022;
- 2 Национален онлайн конкурс „Ой, Коледо, мой Коледо“ за коледарски групи и пресъздаване на обичаи от Игнажден до Йордановден, 13.11.2022-10.01.2023

○ **Международен празник-0**

● **Рекламна продукция за мероприятията**

За всяко мероприятие се изготвят рекламни и информационни материали – покани, публикации, постери, удостоверения, грамоти, поздравителни адреси, снимки. Използват се общо един фейсбук профил и една фейсбук страници, instagram, youtube –канал, разпращат се имейли, публикува се в местния печат. Екземпляри от материалите на хартиен носител се запазват в архив.

● **Проекти за любителското творчество художествено творчество**

Кандидатстване по проекти – 4 бр.

„Вкусни истории в Крайдунавска Добруджа“ – Фондация „Америка за България“;

Микро проект към МОСВ, програма „Политики за младежта в сферата на околната среда“ за провеждане на летни обучения;

Проект за НДЮФК „Златни пафти“ към Министерство на културата

Допълнителни субсидирани бройки за разкриване на нова дейност
Спечелени проекти – 3 бр.

/Проектите към министерствата на стигнаха до финансиране въпреки, че бяха одобрени!!!!

- **Други дейности:**

- **С младежи - 1**

- *Партньорство в обучение на момичета между 18 и 30 г. Empowered Young Women for Sense of Active Citizenship and European values“ по проект VIRAGO, програма Еразъм + съвместно със СНЦ Паралел – Силистра и СНЦ Сдружение за развитие на туризма в региона на Тутракан, 14-16.07.2022;*

- **Социални - 6**

- Ръчно изработени картички за Великден за Дом за стари хора, гр. Тутракан, 19.04.2022;
 - Илона Калчева и ТС „Детелини“ поздравяват потребители на ЦСРИ и Дом за стари хора по повод юбилей – 26.04.2022;
 - **Съвместен концерт със Съюз на слепите в България**, териториална организация, ОЦИД – Тутракан, Танцов център „Тутракан“, 16.06.2022;
 - Включване в коледен дарителски базар на Община Тутракан и ОЦИД
 - Включване в дарителска кампания за набиране на средства за дете в нужда
 - Дарение на книги за Дом за стари хора – Тутракан

- **Образователни - 9**

- Партньорство с МКППМН – кинопрожекция „Даскалото е cool“ – секр., 20.04.2022;
 - Партньор в акция по почистване на р. Дунав от пластмаси и провеждане на 3 лекции от доценти съвместно с Институт по океанология – БАН, Варна, 30.04.2022;
 - Партньорство с МКППМН – театрална постановка за начален курс на двете училища, 31.05.2022;
 - Демонстрация на традиционни тутракански ястия с деца в АК „Рибарска махала“, 21.07.2022;
 - Посещение с деца на пречиствателна станция Тутракан, 21.07.2022;
 - МКППМН на гости в Лятна занималня, 25.07.2022;
 - Посещение с деца от ЛЗ на Художествен галерия – Тутракан, Исторически музей, етнографски музей, Архитектурен комплекс, местно предприятие, съд, археологически разкопки, 7 посещения - 28.07.2022;
 - Участие като лектор по креативност в предприемачество в 6 Областен иновационен лагер по предприемачество, Обл. Силистра, РУО – Силистра, СНЦ Паралел – Силистра, 4-5.10.2022;
 - Среща разговор по повод Деня на християнското семейство с ученици от СУ „Й. Йовков“ – ТС „Детелини“, съвместно с ОЦИД, 21.11.2022;

- **Съвместно с училищата - 5**

- Среща с група „Звездица“, ДГ „Полет“ – по повод награждаване от конкурс и беседа за коледарските групи, в присъствието на председателя на ОС Н. Кантаров;
 - Представяне на писателката Ивелина Радионова – 1 а клас на СУ „Хр. Ботев“, в училище, секр., 13.05.2022;
 - Представяне на писателката Ивелина Радионова в читалището пред ученици от 5 и 6 клас на СУ „Христо Ботев“, 13.05.2022;

- Менторство на отбор на СУ „Христо Ботев“ при участието в 6 Иновационен лагер по предприемачество, Обл.Силистра, РУО – Силистра, СНЦ Паралел – Силистра, 4-5.10.2022;
- Посрещане на 3 б клас от СУ „Хр. Ботев“ в АК „Рибарска махала“ – с четири ателиета, посветено на Никулден, ГАФ „Детелини“, секретар, Исторически музей, 30.11.2022

○ **Съвместно с други НПО - 11**

- Съдействие на НЧ „В. Йорданов – 1942“, Нова Черна за гостуване на писателката Ивелина Радионова;
- Партньорство със СНЦ „Паралел – Силистра“ – участник в Обучение за предприемачества в сферата на културното наследство по проект StartUp Light House, о. Реунион, Франция, секр., 21.6. – 05.07.2022 и придобит сертификат за младежки тренер в рамките на Обучение и обмяна на опит в гр. Тенерифе, Испания
- Отбелязване на празника „Еньовден“ с читалищата в Нова Черна и Цар Самуил, 24.06.2022;
- Включване на създадения по проект туристически продукт „Вкусни истории в Крайдунавска Добруджа“ в номинации за бранд за качество DANUrB чрез организация БлуеЛинк и СНЦ Сдружение за развитие на туризма в региона на Тутракан, 11.07.2022;
- Домакинство на МФ „Речни ноти“ – ОЦИД, 19-20.08.2022;
- Участие в заснемане на музикален видеоклип на деца от ОЦИД за Детска мелодия на годината, ГАФ „Детелини“, 18.10.2022;
- Участие в международна заключителна конференция по проект VIRAGO, Букурещ, 19-20.10.2022;
- Участие в работна среща по проект „Активни“ за обучаване на млади хора за обществен активизъм, 19.11.2022;
- Домакинство на Среща – обучение на всички читалища в община, орг.от РБ „Партений Павлович“, РЕКИЦ – Силистра и областна структура на Съюза на читалищата, 22.11.2022;
- Домакинство на Обучение на Областен информационен център за предстоящи програми на ЕС, 13.12.2022;
- Координаторска дейност, свързана със СНЧ – общинска и областна структура

Партньорства с Община Тутракан, Исторически музей – Тутракан, Худ.галерия – Тутракан, АК „Рибарска махала“, Районен съд, ОЦИД, детски градини, училища, ЦОП, ЦНСТ, ЦСЛР, Дом за стари хора и фирми по различни дейности.

3. Организационна дейност

- През 2022 г. бяха привлечени 35 нови члена, редовни и спомагателни;
- Обявиха се само една нова форма, която не намери интерес сред обществеността – „Младежки туристически клуб“. Целта бе да се затвърдят разкриваните и вече действащи форми като гайда, ВГ „Славей“, уроци по поп и джаз пеене, КПОП – танци;
- Разрасна се инициативата „Местен будител“ за Община Тутракан, като за партньори бяха включени Исторически музей и Община Тутракан;

- Обогати се и конкурсът за видеоклип, посветен на Вапцаров като се организира и присъствено награждаване на всички участници от Община Тутракан, на което присъстваха кметът на Общината и председателят на Общински съвет – Тутракан.
- Коледният концерт беше организиран в партньорство с ОЦИД – Тутракан и осъществен с благотворителна кауза;
- Затвърден беше конкурсът за коледарски групи и обичаи „Ой, Коледо, мой Коледо“;
- Ръст в регистрирания интерес отбелязва организираната за трета поредна година **целодневна лятна занималня в продължение на 2 месеца съвместно с ФААС ЕАД;**
- През 2022 г. се наложи на преустанови дейност „Рок училище“, тъй като ръководителят вече не може да идва. През 2023 е възможно е закриването на Клуба за съвременни танци, поради отказ на ръководителя. Търси се нов ръководител;
- Във връзка със спазването на противоепидемичните мерки някои от услугите се осъществяваха **по телефон, чрез интернет или на открито до май месец включително;**
- Читалището традиционно си сътрудничи с **Исторически музей – Тутракан, Художествена галерия „Жельо Тачев“, АК „Рибарска махала“, СНЦ Паралел-Силистра, гр. Силистра, Дом за стари хора и ЦНСТ „Мечта“, гр. Тутракан**, като се реализираха съвместни кампании, мероприятия и срещи, оказва се взаимопомощ и др.;
- Бяха положени усилия читалището да присъства много **по-интензивно в традиционните и предимно в електронните медии.**

4. Стопанска дейност

- **Материална база, наличност, поддръжка, охрана, сигурност, безопасност**

Материалната база е в добро състояние. Има проблеми с влагата на приземен етаж към ул. Крайбрежна. Необходима е подмяна и лакиране на част от паркета в зрителен салон, както и поставяне на плътна настилка върху сцената за предотвратяване повдигането на прах и по-хигиенична поддръжка.

Външната мазилка, поставена по проект през 2015 г. се рони все повече. Опитите да се ангажира фирмата, осъществила ремонта чрез Общината за сега не дават резултат.

Електроинсталацията се нуждае от спешна подмяна. Общината е уведомявана многократно – устно, вече и писмено.

Капацитетът на парното е изключително недостатъчен за отопляемата площ, отопляването става все по-трудно, особено предвид покачването цените на ел.енергията за небитови консуматори.

Необходимо е демонтиране на старо сценично оборудване и прожекционен киноапарат.

○ **Предприети са текущи ремонти:**

- Ремонт на климатик в ОВ – 60 лв.
- Регулярна подмяна на брави – 200 лв.
- Регулярна подмяна на осветителни тела – 150 лв.

Общо: 410 лв.

○ **Охрана, сигурност, безопасност**

- Годишен абонамент СОТ – 324 лв.;
- Годишен абонамент - ПИС и ППУС – 576,12 лв.;
- Видеонаблюдение – 0 лв.;
- Годишен абонамент Трудова медицина /охрана на труда/ - 198 лв.
- Годишен абонамент Дератизация, дезинсекция – 360 лв.
- Поддръжка касов апарат – 201,20 лв.
- Годишен преглед парно – 216 лв.
- Преглед лодка – 30,99

Общо: 1906,31 лв.

• **Техническа база, оборудване**

През 2022 година са извършени следните дейности за поддръжка и подобряване на техническата база:

- Актуализации на ТРЗ и счетоводна програма – 277,41
- Актуализация на антивирусна програма – 240 лв.
- Подновяване на КЕП – 133,20 лв.
- Закупени 2 бр. гайди – 1215 лв.
- Телефон ХIAОМI Redmi 10 128гб – 339,98 лв.
- Закупен климатик за кабинет „Счетоводство“ – 1610,00 лв.
- Закупено поради повреда на старото мултифункционално устройство за печат-скенер-принтер – 279,99
- Закупени килимчета за лятна занималня – 179,98 лв.
- Закупени маса и 10 стола, пластмасови за лятна занималня – 236,98 лв.
- Закупен един допълнителен костюм (сукман) за ТС „Детелини“ – 100 лв.
- Закупени поли за репетиция на ТФ „Дунавска младост“ – 294 лв.
- Закупени жълти сукмани и зелени престилки за ФТФ „Дунавска младост“ (2) – 1625 лв.
- Закупени костюми и изработен декор за спектакъл на ДТГ „Пъстра въртележка“ – 1415,06 лв.
- Закупена коледна елха поради амортизиране на стара – 210 см. 133,50 лв.

Общо: 8080,01 лв.

• **Човешки ресурси**

През 2022 г. екипът на читалището се състоеше от:

На трудов договор:

1. секретар
2. библиотекар в детски отдел
3. библиотекар в отдел за възрастни
4. хореограф
5. хигиенист - **4 часов работен ден**
6. отговорник спомагателни дейности – **4 часов работен ден**
7. общ работник
8. счетоводител/касиер/ТРЗ/ЛИЧНИ ДАННИ/controlling – **4 часов работен ден**

ОБЩО: 6,5 пълни щата.

На граждански договор:

1. ръководители на форми – към 31.12.2022 – 9 Е. Атанасова – 2 форми, П. Стойчев, В. Иванов, И. Марков, Т. Попова, С. Дечев – 2 форми, И. Калчева – 2 форми, Л. Светославова – прекратен, Х. Иванов /броят постоянно се променя според възможността за провеждане на срещи/
2. хигиенист мултифункционален център, репетиционна зала (Вярка Милчева) - 1

Заети по програми от Бюро по труда :

Няма наети лица.

- Провеждани са регулярни срещи на служителите. Срещи на ръководителите на форми не се провеждат поради невъзможност да бъдат събрани;
- **Проведени са 7 заседания на ЧН и едно ОС (18.03.2022);**
- **Служителите са участвали в общо 8 обучения**
 - Обучение /онлайн/ за кандидастване по програма за селски туризъм – Америка за България; Обучение съвместно с всички спечелили проекти към Фондация „Америка за България“ в гр. София, 14.06.2022;
 - Обучение за предприемачества в сферата на културното наследство по проект StartUp Light House, о. Реунион, Франция, секр., 21.6. – 05.07.2022;
 - Обучение „Защо селски туризъм, успешни практики, съвети“, орг. От Фондация „Америка за България“, гр. Габрово, секретар, счетоводител и представител на АК „Рибарска махала“, 25-26.10.2022;
 - Обучение „Дигитален маркетинг в туризма, гостоприемство и интерпретация“, секретар, счетоводител и представител на АК „Рибарска махала“, орг.от „Травентурия“, гр. Русе, 9-11.11.2022;
 - Регионална среща „Разпознаваемост, място и бъдеще на читалищната мрежа“, гр. Дулово, секретар, 16.11.2022;
 - Среща – обучение на всички читалища в община Тутракан, орг. От РБ „Партений Павлович“, гр. Силистра, РЕКИЦ – Силистра и областна структура на Съюз на народните читалища в България, секретар и библиотекар ОВ, 22.11.2022;
 - Обучение на Областен информационен център – Силистра за предстоящи програми на ЕС, библиотекар ОВ, 13.12.2022);
- **Проекти в направление стопанска дейност и поддържане на материалната база**
 - *Кандидатстване по проекти – 0 бр.*
 - Спечелени проекти – 0 бр.

5. Годишен финансов отчет /Приложение/

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

През 2022 г. читалището успя да нормализира работата си след КОВИД – кризата. Премина се отново към провеждане на мероприятия на живо и участия във форуми на място. Някои от мероприятията отново се провеждаха в онлайн – вариант. Организационната дейност се разпределяше между творческа – организиране на мероприятия, подкрепа на съставите, документална и в най-малка степен – поддръжка на базата поради липса на достатъчно финансов и

човешки ресурс, съответно капацитет. Библиотеката също успя да си възвърне потребителите и да увеличи дейността си, което в днешно време е много трудно. Като цяло може да се заключи, че читалището работи почти на максимума си.

22.03.2023
гр. Тутракан

Изготвил:
Лидия Светославова
/Секретар/

Милен Филипов
/Председател на ЧН/

**ГОДИШНА ПРОГРАМА
ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ
В
ЧИТАЛИЩЕ „НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ-1873“**

2023 ГОДИНА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Население, структура, тенденции

Населението на гр. Тутракан към 31.12.2021 г. по данни на НСИ е около 7500 души, делът на жените е по-висок. Прирастът е отрицателен. Трайно се увеличава делът на населението на възраст над 65 г., тъй като раждаемостта е ниска, а хората в активна възраст търсят препитание извън града и страната.

В града функционират две среднообразователни училища и три детски градини, които се посещават от деца и младежи от гр. Тутракан и околните села.

2. Целеви групи

Съобразно структурата и характера на населението читалището традиционно полага усилия да работи с всички възрастови групи:

- **възраст:** хора от 5 до 65+ години (*читалището работи към момента преобладаващо с групите 7 - 18 г. (около 70%), следвани от 35-60 г. и 60-80 г.*);
- **пол:** мъже и жени (*преобладават жени*);
- **образование:** ученици, средно, полувисше и висше образование (*посещаващите читалището са преобладаващо учащи се, следвани от хора с полувисше и висше образование*);
- **степен на активност:** желаещи да се включват в регулярни дейности; желаещи да посещават мероприятия; желаещи да се включват в еднократни инициативи/мероприятия.

През 2023 г. ще бъдат положени приоритетно усилия за привличане на хора в активна възраст за регулярни мероприятия и задоволяване потребностите на тези жители на града, които проявяват интерес към разнообразни събития, вкл. гостувания. Същевременно читалището прави всичко възможно да откликва на постъпващи запитвания, идеи, предложения от населението.

3. Институции, предлагащи занимания за свободното време

В гр. Тутракан предлагането на занимания за свободното време в областта на образованието, културата и спорта се осъществява от организации с различен статут:

- Читалище (посочените по-горе целеви групи, направления: култура, изкуства, образование, друг тип; с малки изключения посещението на занятия е безплатно);
- ОЦИД (деца и младежи, направления: образование, култура и изкуство, спорт);
- Клубове и кръжоци при училищата с почти задължителен характер (безплатно);
- Клуб по спортни танци (деца и младежи, изкуство, платено);
- Клуб Амфион (деца и младежи, изкуство, платено);
- Хоротропница (хора в активна възраст, фолклор, платено);
- Спортни клубове и др. – борба, канадска борба, фитнес (деца, младежи, възрастни, платено/безплатно).

В някои направления конкуренцията между институциите е голяма, в други се предлагат занимания единствено от една институция. Има и занимания, които се търсят, но не се предлагат. Читалището се стреми да не препокрива дейността си с тази на другите организации в гр. Тутракан, а да предлага това, от което има потребност и не се организира другаде. Въпреки

това трябва да се има предвид, че всички институции се борят да привлекат потребители на фона на намаляващия брой на населението и особено на децата в цялата община.

4. Интереси и потребности на населението, роля на читалището

Поради широкия спектър целеви групи се оформят много **разнообразни потребности и интереси**, които читалището трябва да посрещне и удовлетвори, като:

- **Деца в предучилищна възраст**, чиито родители желаят да ги ангажират с извънучебни дейности предимно с физическа натовареност – народни танци, спорт, но също така театър и пеене;
- **Ученици, които проявяват интерес** към художествена самодейност, школи по изкуства, спорт, четене и др. за разнообразяване на свободното време, личностно развитие, социални контакти;
- **Хора в активна възраст**, които се нуждаят от разтоварване, изява, социални контакти и искат да участват в постоянно действащи форми в различни направления – художествена самодейност, приложно изкуство, здравословен живот, движение, медитация, както и четене;
- **Хора в пенсионна възраст**, нуждаещи се от социални контакти, ангажираност, възможност за изява и пътувания в рамките на участия в самодейни форми;
- **Хора с образователни потребности** – чужди езици (ученици и работещи), компютърна грамотност (по-възрастни хора), софтуер (ученици), студенти задочна и дистанционна форма и ученици (подкрепа при издирване на научна литература), стажанти;
- **Хора с по-високи културни потребности**, желаещи да посещават разнообразни театрални постановки, концерти, музикални вечери, четения, представяния на книги и др.;
- **Предимно деца и младежи с културни и развлекателни потребности**: кино, детски театър, лятна занималня, спорадични мероприятия, свързани с приложно изкуство, забавно учене, околна среда и др.;
- **Възрастни с интерес към родния край**;
- **Литературни творци**, желаещи да публикуват/ издават свои ръкописи, да обменят опит с други такива;
- **Интензивно четящи**, които търсят разнообразна съвременна българска и чужда литература.
- **Хора, които искат да пробват нови и нови неща без да се ангажират дълготрайно с конкретна дейност**;

Тематично могат да се обобщят **следните интереси**:

- a. фолклор, традиции- обичаи, краезнание;
- b. традиционни и модерни изкуства;
- c. по-нестандартни форми за прекарване на свободното време, свързани със здравето, двигателната култура, развиването на дисциплина и постоянство, здравословен начин на живот, разтоварване;
- d. читатели с интерес към детска литература, литература за младежи, задължителна учебна литература, както и всички жанрове на художествената литература, научна литература за курсови и дипломни работи, научни разработки, краеведски проучвания и др.
- e. по-модерни форми за прекарване на свободното време на младежите – изкуство, технологии;
- f. разнообразни събития, вкл. гостуващи изпълнители;
- g. хора с интерес към спортна дейност;
- h. чужди езици, компютърни умения,

Годишната програма за развитие на читалищната дейност в читалище „Никола Йонков Вапцаров – 1873“ утвърждава читалището като:

- културно-просветна институция, задоволяваща потребностите на гражданите в сферата на културата и личностното развитие;
- институция, съхраняваща българския фолклор, традиции и идентичност;
- институция, предлагаща разнообразни форми за прекарване на свободното време, компенсирайки доколкото е възможно недостатъците в предлагането, характерни за малкото населено място, отчитайки актуалните потребности на населението;
- институция, която насърчава развитието на таланти;
- институция, която се стреми да следва и прилага актуални тенденции, постижения, новости.

Читалището има потенциал, който се използва за:

- библиотечно-информационна,
- художествено-творческа,
- образователна,
- социална,
- културна дейност,
- друг тип дейност съобразно актуалните тенденции в сектора.

II. ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

НЧ „Н.Й.Вапцаров-1873“ е единственото читалище в гр. Тутракан, общински център на Община Тутракан. Като такова то има отговорността да развива традиционната за всяко читалище дейност, но и да възприема и разпространява нови тенденции във всички направления на читалищната дейност. Същевременно то традиционно има задачата да упражнява консултативна дейност и подкрепя спрямо другите читалища на територията на общината, ако същите поискат такава. Освен това е натоварено с организацията на общинско ниво на Съюза на народните читалища.

Дейността на читалището през 2023 г. ще бъде подчинена на отбелязването на 150-годишнината от създаването му!

1. Цели:

- Отбелязване на 150-годишния юбилей на институцията – годишнина, с която тутраканци могат да се гордеят;
- Да задоволява потребностите на гражданите на гр. Тутракан, както и на други населени места в общината, доколкото в съответното населено място не се предлага дадена дейност/услуга.
- Да развива и обогатява културния живот, социалната и образователна дейност в гр. Тутракан;
- Да съхранява обичаите, традициите и идентичността на българския народ;
- Да разширява знанията на гражданите и да ги приобщава към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
- Да възпитава и утвърждава национално самосъзнание;
- Да популяризира града и края;
- Да осигурява достъп до актуална и достоверна информация;
- Да разпространява нови течения и иновации;

- Да развива дейности, свързани с проблемите на съвременното общество – обездвижване, затлъстяване, нездравословен начин на живот, дезинформация/недостоверна информация, липса на критично мислене, липса на активност и др.;

2. Задачи

- Отбелязване на годишнина чрез редица разнообразни дейности съобразно бюджета, който може да бъде подсигурен;
- Обхващане на максимален брой от местното население в различните видове дейност чрез утвърждаване на съществуващи, въвеждане на нови и възраждане на някогашни дейности;
- Поддържане на богат и съвременен библиотечен фонд и услуги на двата отдела на библиотеката чрез кандидатстване по проекти, заделяне на достатъчно средства от бюджета, насърчаване на дарителството, актуализиране на компютърния софтуер, въвеждане на по-стария фонд в електронния каталог;
- Продължаване подновяването на сценичните костюми на съставите с остра необходимост;
- Осигуряване на средства за участия на колективите в конкурси, състезания и др. мероприятия;
- Осигуряване на безпроблемно функциониране на всички форми;
- Подобряване условията на работа на самодейците, потребителите на услуги и служителите (дребни ремонти и оборудване);
- Подобряване на капацитета на екипа чрез обучения;
- Привличане на нови членове на ОС с цел максимално приобщаване на общността към работата на читалището;
- Устойчиво партньорството с други институции с цел повече ефективност чрез общи усилия в една посока, разнообразие, взаимно подпомагане;
- Участия в програми и проекти в подкрепа на читалищната дейност;
- Изпълнение на собствена културно-просветна програма.

3. Приоритети на работа:

- **Приобщаване на възможно повече тутраканци към дейностите по отбелязване на 150-годишнината на читалището;**
- **Привличане на повече деца и млади хора, тъй като тази целева група е особено застрашена от проблеми като: обездвижване, прекарване на твърде много време пред електронни устройства, липса на интерес към физическа и културна активност, проблеми при общуването, език на омразата, нетолерантност и липса на самоувереност;**
- **Разнообразяване на предлагането на услуги за хора в работна възраст;**
- **Предоставяне на повече възможности за активен живот и изява на хора от третата възраст;**
- **Организиране на повече мероприятия, свързани със съхраняването на българските традиции и приобщаване на подрастващите;**
- **Организиране на гостувания, съвместно с Община Тутракан;**
- **Осигуряване на повече изява на участниците в читалищните форми.**

III. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

1. Библиотечна дейност

1.1. Приоритети на работа - ОТДЕЛ ЗА ВЪЗРАСТНИ:

- Постоянно обогатяване на библиотечния фонд;
- Съвременно библиотечно-информационно обслужване за различни категории читатели, насърчаване на четенето при подрастващите;
- Утвърждаване на библиотеката – място за традиционни и иновативни културни прояви;
- Издаване и/или подкрепа за издаване на произведения на местни литературни творци;
- Сътрудничество с други библиотеки.

Отделните дейности са подробно описани в План за работа на читалищна библиотека – Отдел възрастни.

1.2. Културно-просветни дейности на ОТДЕЛ ЗА ВЪЗРАСТНИ на библиотеката

Форми на работа	Мероприятия/Събития/Изяви	Срок на провеждане
Изложба в библиотеката	145 г. от рождението на Пейо Яворов /1878 г./ – български поет, символист и революционер	ЯНУАРИ 13.01.2023
Публикация в местния печат	141 години от рождението на Писателя Добри Харалампиев Зарафов с псевдоним Добри Немиров, родом от Тутракан.	03.02.2023
Съвместна инициатива на Клуба на местните литературни творци към читалищната библиотека	124 години от рождението на местната поетеса Пенка Цанева – Бленика /08.02.1899-19.12.1978./	Февруари 08.02.2023
Екскурзия в читалището	Запознаване на учениците с дейността на библиотеката	
Изложба в библиотеката, публикация в местния печат	11 март 1739 г. — Роден е Софроний Врачански	Март 2023 11.03.2023 г.
Съвместна среща с клуба на литературните творци	Ден на световната поезия	21.03.2023 г.
Мероприятие на Клуб „Бленика“	Международен ден на книгата –	Април 2023 20.04.2023 г.
Обявяване на отворено посещение за всички желаещи.	Ден на отворените врати в библиотеката	23.04.2023 г.
Изразително четене и рецитиране на негови произведения.	27 април 1866 г. — Роден е Пенчо Славейков	27.04.2023
Изложба в библиотеката	177 г. от рождението на Хенрик Сенкевич (05.05.1846 – 15.11.1916), полски писател, автор на световноизвестния роман "Quo vadis?"; удостоен с Нобелова награда за литература (1905).	Май 2023 05.05.2023
	132 г. от рождението	15.05.2023

	на Михаил Булгаков (15.05.1891 – 10.03.1940), руски писател и драматург, автор на един от „великите романи” на XX в. „Майстора и Маргарита”;	
Среща с автора Материал в местния печат	Представяне на съвременен български автор	Юни 2023
Изложба в библиотеката Записи на литературно четене на произведения за събитието.	402 г. от рождението на Жан дьо Лафонтен (08.07.1621 – 13.04.1695), френски баснописец. 152 г. от рождението на Марсел Пруст (10.07.1871 – 18.11.1922), френски писател, известен с романа „В търсене на изгубеното време“. По повод 630 години от падането на Търновград под турско робство	Юли 2023 07. 07. - 10.07.2023 г. 17.07.2023 г.
Публикация в местния печат	87 г. от рождението на Стефан Цанев (07.08.1936), български поет, белетрист и драматург, носител на <i>Националната награда „Христо Г. Данов”</i> (2011) за „ <i>Български хроники</i> ” и за цялостен принос към българската книжнина.	Август 07.08.2023
Изложба от книги за събитието в библиотеката Изложба от най-интересни и ценни книги от фонда на библиотеката и публикация в местния печат за фонда на библиотеката /Добре е изложбата да бъде във фоайето в защитени витрини./	82 г. от рождението на Станислав Стратиев (09.09.1941 – 20.09.2000), български писател, драматург и сценарист Тема „Библиотеката – безценна съкровищница на знания и мъдрост“ – по повод 150 г. от създаването на читалището	Септември 09.09.2023 22.09.2023
Във фейсбук и в местния печат. С присъствени: разкази-отговори на въпросите само на победителите, обявяване на крайните резултати и награждаване	Викторина по повод 150 г. от създаването на читалището	Октомври 2023
Инициатива на Клуба на местните литературни творци и тяхна публикация във фейсбук Материали в периодичния печат и фейсбук Изложба в библиотеката	Честване на Деня на Будителите 189 г. от рождението на българския писател, журналист и революционер Любен Каравелов - 7 ноември 1834 г.	Ноември 2023 01.11.2023 07.11.2023
Тържествена среща с дарители на библиотеката, почитане на всички дарители в нейната история. Почетен списък на видно място и юбилейни грамоти.	По повод 150 г. от създаването на читалище „Никола Йонков Вапцаров - 1873“	Декември 05.12.2023

1.3.Приоритети на работа - ДЕТСКИ ОТДЕЛ:

- По-пълно и качествено удовлетворяване на информационните потребности на читателите до 14 г. възраст;
- Увеличаване броя на новите читатели;
- Подпомагане на творческото развитие на децата чрез богато библиотечно и информационно пространство и дейности /летни ателиета/;
- Засилване на интереса на децата към книгата и четенето, в конкуренция с новите мултимедийни продукти;
- Организация и поддържане на библиотечния фонд;
- Разпространение на библиотечно - библиографски знания чрез изнасяне на уроци и беседи;
- Обогащане на съдържанието на организиранияте културни и образователни прояви
- Тематични витрини, открити уроци, свързани с бележити дати и годишнини.
- Популяризиране на нови книги от фонда на библиотеката.

1.4.Културно-просветни дейности на ДЕТСКИ ОТДЕЛ на библиотеката

ЯНУАРИ

- ✚ 175 години от рождението на Хр.Ботев-презентация за живота и творчеството на поета-революционер.
- ✚ Конкурс за детска рисунка „Аз и моите приятели“ с ученици от начален курс.

ФЕВРУАРИ

- ✚ „Апостолът в прежедие „най-добър разказвач на разказа за Левски по повод 145 г.от обесването му
- ✚ Гостуваща детска библиотека „За вас, деца любими”, в ДГ „Славянка”

МАРТ

- ✚ „Баба Марта –традиции и обичаи „ – запознаване с празника
- ✚ Учебен час в библиотеката: „Освобождението -1878“-беседа

АПРИЛ

- ✚ 2-23 април МАРАТОН НА ЧЕТЕНЕТО / по предварителна програма /
- ✚ „Великденска работилница – изработване на предмети за украса
- ✚ „В поетичният свят на Багряна ”- детско утро 130 г. от рождението на Ел.Багряна

МАЙ

- ✚ НАЦИОНАЛНА БИБЛИОТЕЧНА СЕДМИЦА / по предварителна програма/
- ✚ „Да четем и да се забавяваме”- с ученици от начален курс - 395 г.от рождението Шарл Перо

ЮНИ

- ✚ „Приказен свят” в библиотеката –с деца от детските градини

- ✚ „Дунав през моите очи”- рисуване по повод Международният ден на река Дунав

ЮЛИ

- ✚ Лято в библиотеката – по програма

АВГУСТ

- ✚ Четене на произведения от Дора Габе – 135 г.от рождението и – състезание за най-добър четец

СЕПТЕМВРИ

- ✚ 21-септември „Ден на Тутракан“ - изложба на краеведски материали
- ✚ Изразително четене на стихотворения -посветено на годишнините на писателите Асен Босев, Калина Малина и Дора Габе – с ученици от начален курс

ОКТОМВРИ

- ✚ „Бялата лястовица-символ на надеждата в творчеството на Й.Йовков”- среща с ученици от СУ”Й.Йовков ”- с ученици от 6 клас, по повод 140 г. от рождението на писателя.
- ✚ Гостуваща детска библиотека: „Златна есен е дошла ”- четене на любими детски произведения, с деца от ДГ”Полет ”

НОЕМВРИ

- ✚ „Съвременни будители”- среща-разговор с ученици от 6-те класове при СУ”Хр.Ботев“.
- ✚ “150 години от основаването на читалището - Поетичен следобед -по стихове на Н.Й.Вапцаров
- ✚ „Ден на християнското семейство „-с ученици от среден курс

ДЕКЕМВРИ

- ✚ Коледни четения в библиотеката и, детските градини и училищата в града.
- ✚ Коледна работилница.

2. Предоставяне на компютърни и интернет услуги

- Двата отдела на библиотеката предоставят бесплатно ползване компютър и интернет, както и при необходимост съдействие за боравене с компютър и конкретен софтуер;
- Копирни услуги.

3. Любителско художествено творчество:

Дейността в това направление е организирана в постоянно и временно действащи форми. Ръководителите на постоянно действащите форми работят по утвърден от ръководството седмичен график, подготвят програми и събития, включват се в общи и тематични мероприятия на читалището и други организатори, подготвят участниците за изяви на регионални, национални и международни форуми с конкурсен и фестивален характер. Участията се планират след като бъде одобрен бюджетът на читалището за съответната година.

Изключение от седмичния график има при ТС „Борис Илиев“ и Литературен клуб „Бленика“, където работните срещи се организират на друг принцип.

През лятото в периода 01.07.-30.09.2023г. някои от формите ще преустановят дейността – ВГ „Северина“, Клуб „Добруджа“, ТС „Детелини“, ТС „Борис Илиев“, Школа по китара. Ръководителите, които смятат, че могат да продължат дейността и през лятото ще бъдат насърчавани да го направят.

Временно действащите форми се сформират според актуалния потребителски интерес, предстоящи празници и др. Планирани са: Лазарска група, Група активна към АК „Рибарска махала“ за традиционни ястия и песенен фолклор, Коледарска група.

Самодейни състави, групи, школи, клубове, кръжоци:

№	Вид и наименование
	НАПРАВЛЕНИЕ „ФОЛКЛОР“
1.	ФТФ „Дунавска младост“ 1-ви - 2-ри клас
2.	ФТФ „Дунавска младост“ 3-ти - 6-ти клас
3.	ФТФ „Дунавска младост“ 7-ми – 9-ти клас
4.	ФТФ „Дунавска младост“ над 9-ти клас
5.	ВГ „Северина“
6.	ТС „Детелини“
7.	Клуб за народни танци „Добруджа“ – напреднал състав
8.	Клуб за народни танци „Добруджа“ – начинаещ състав
9.	Школа за народни танци (предучилищна възраст)
10.	Школа по гайда
11.	ВГ „Славей“ /и други жанрове/
12.	Детска група за автентичен фолклор /временна/
	ВРЕМЕННИ
13.	Лазарска група
14.	Група към АК „Рибарска махала“ за кулинарни дегустации, възстановки на обичаи и песенен фолклор
15.	Коледарска група
	НАПРАВЛЕНИЕ „ТЕАТЪР“
13.	Самодееен театър „Борис Илиев“
14.	Детска театрална група „Пъстра въртележка“
	НАПРАВЛЕНИЕ „КЛАСИЧЕСКИ И МОДЕРНИ ИЗКУСТВА“
15.	Школа по китара
16.	Група „Акустика“
17.	Клуб за съвременни танци „Dance Dreamers“
18.	Група за К-ПОП - танци
19.	Рок училище (ел.китари, бас, барабани, ел.пиано) – търси се учител
20.	Литературен клуб „Бленика“
22.	Индивидуални занимания – „Поп и джаз пеене“
	НАПРАВЛЕНИЕ „ОБРАЗОВАНИЕ, САМОУСЪВЪРШЕНСТВАНЕ“
23.	Школа по тайчи - възрастни
24.	Школа по УШУ - деца
25.	Курс по йога
26.	Индивидуални занимания по немски език
27.	ЦЕЛОДНЕВНА ЛЯТНА ЗАНИМАЛНЯ
28.	<i>Планира се създаване на Младежки туристически клуб при интерес</i>
29.	<i>Планира се възобновяване на Школа по пиано при интерес</i>

4. Краеведска дейност, знания за родния край:

Форми на работа	Мероприятия/Документи/Изяви	Срок на провеждане
Вписване в дневника за извършените справки от ОВ и какви материали имаме по конкретната тема	Извършване на тематични справки за читатели и изследователи от различни области, свързани с местни обществени събития, местни жители, сподвижници на наши национални герои и др.; Справки за традиционната местна духовна и материална култура	Периодично – веднъж седмично и според конкретните искания
Записване в дневник и дигитално	Събиране на произведения на традиционната местна духовна култура: легенди, предания	Периодично
	Събиране/издирване на спомени на местни жители - участници във войните, почти всички по разкази на техни потомци или вече записани спомени на самите участници	Периодично
	Набяване на всякакви публикации, издания, вкл. абониране на местната преса за допълване на архива	Периодично

5. Културно-просветна, образователна дейност:

Културно-просветната дейност на читалището освен описаната по-горе програма на двата отдела на читалищната библиотека включва разнообразни формати като концерти, литературни и литературно-музикални вечери, чествания, възстановки на обичаи, отбелязване на празници, гостувания на театри, кино, външни изпълнители и др., конкурси, викторини, инициативи и др.

ДАТА	СЪБИТИЕ	ОТГОВОРНИК
14.02.	Участие в празника Трифон Зарезан – ТС „Детелини“	Р. Григорова
14.02.	„Вино и любов“ – отбелязване на празника с местни автори	И. Морарова
18.02.	Поклонение пред паметника на Васил Левски	екип
21.02.	Международен ден на майчиния език-открит урок за популяризиране на езиковото многообразие в общността	Л. Светославова/ СУ „Хр. Ботев“
21.02.	Творческа седянка – подготовка за 1-ви и 8-ми март – екип и желаещи да се включат	Л. Светославова/Т. Стоянова - Куцарова
28.02.	Творческа седянка – подготовка за 1-ви и 8-ми март – екип и желаещи да се включат	Л. Светославова/ Т. Стоянова - Куцарова
Февруари	Гостуващо кино	Л. Светославова
01.03.	Арт инсталация по повод Баба Марта	Л. Светославова/ Никола Маринов
02.03.	Тържествен концерт, посветен на 3-ти март-Национален празник на България	ръководители на форми, Л. Светославова
08.03.	Поздрав към жените на гр. Тутракан – ВГ „Северина“	Д. Миланова
08.03.	Жените с принос към развитието и утвърждаването на читалището – по повод 150 години от създаването му и	Л. Светославова, Й. Иванова, С.

	Международния ден на жените	Капинчева, със съдействието на Исторически музей - Тутракан
08.03.	Инициатива – 8 март, насочена към жени в затруднено положение	Л. Светославова
Март	Гостуващ театър	Л. Светославова
03.04.	Велиденска арт инсталация	екип
Април 06.03 – 13.04.	Великденски конкурс	Л. Светославова
08.04.	Отбелязване на обичая Лазаровден - Лазарска група	Т. Попова
09.04.	Отбелязване на обичая Цветница	Р. Григорова
13.04.	Творческа седянка за великденските празници – екип и желаещи	Л. Светославова/Р. Гругорова
Април	Представяне на книга на местен автор – Иванка Морарова (2.04.)	И Морарова/ Л. Светославова
Април	Кинопрожекция	Л. Светославова
Април	Откриване на паметна плоча 150 г. НЧ „Н. Й. Вапцаров – 1873“	М. Филипов/Л. Светославова
29.04.	Отбелязване международния ден на танца	Л. Светославова
Май	Премиера на театрална постановка	П. Стойчев
Май	Откриване на изложба по повод 150 г. от създаване на читалището	Л. Светославова, Й. Иванова, С. Капинчева
Май	Открити уроци по народни танци на децата от детските градини	Е. Атанасова
Май	Кино прожекции	Л. Светославова
06.05.	Отбелязване на празника „Гергьовден“ съвместно с друго читалище	Р. Григорова
Юни (05. – 08.06.)	Заклучителен концерт на всички форми на читалището, награждаване на абитуриенти	Всички ръководители на форми/ Л. Светославова
Юни	Представление на Детска театрална група	Т. Попова
Юни	Кинопрожекция	Латона/ Л. Светославова
24.06. /?/ /15.03. до 20.05. и от 01.06 – 24.06/	II НДЮФК „Златни пафти“	Е. Атанасова/ Л. Светославова
24.06.	Отбелязване на празника „Еньови китки“ съвместно с други читалища	Р. Григорова, Т. Попова
12.06. – 25.08.	Целодневна лятна занималня	Л. Светославова
1-03.07.	Запознаване на ученици на стаж с дейността на читалището	Л. Светославова
Юли	Лятно кино в парка	доброволци

Юли	Фолклорна вечер в рамките на фестивала „Огненият Дунав”	Е. Атанасова
Юли	Представяне на тутракански автор	И. Морарова
Август	Лятно кино в парка	доброволци
Септември	Кинопрожекции	Л. Светославова
21.09.	Включване в празничната програма по повод Деня на Тутракан – Фолклорно надиграване „Добруджа“ – танцуващи от всякакви възрасти	Е. Атанасова, Л. Светославова
01.10.	Отбелязване Деня на поезията - ЛК „Бленика“	И. Морарова
Октомври	Кинопрожекции	Л. Светославова
Октомври	Гостуващ театър	Л. Светославова
01.10. - 31.10.	Инициатива „Съвременен местен будител на Тутракан“ - 2023	Л. Светославова, Община Тутракан, Исторически музей
Ноември	Премиера на театрална постановка	П. Стойчев
Ноември	Среща с дарители по повод Юбилея	Й. Иванова/Л. Светославова
Ноември	Кинопрожекции	Л. Светославова
Ноември	Представяне на ново издание за историята на читалището	Й. Иванова, С. Капинчева, Л. Светославова
01.11.	Празничен концерт и коктейл по повод 150 г. от създаване на читалището	всички
Ноември	Женска седянка – ръкоделия	Л. Светославова
Ноември	Женска седянка – ръкоделия	Л. Светославова
06.12.	Отбелязване на Никулден	Р. Григорова/Л. Светославова
31.10. - 07.12.	Конкурс „Съвременна интерпретация на Вапцаров стих“	Л. Светославова
10.11. – 11.12.	Конкурс за коледарски песни и обичаи	Е. Атанасова/ Л. Светославова
20.12.	Отбелязване на Игнажден	Р. Григорова/ Л. Светославова
21.12.	Коледен концерт	Ръководители на форми, секретар
24.12.	Коледарска група	Е. Атанасова

Традиционно читалището домакинства на редица мероприятия на други организатори – Община Тутракан, Театрални трупи, училища, детски градини и др. институции. Програмата на читалището може да претърпи промени.

6. Социална дейност, работа с хора с увреждания, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчество:

Читалището ще продължи успешно започнатото партньорство с ЦНСТ „Мечта“, гр. Тутракан, като партньорството ще се изрази в срещи и целенасочени акции. Целта е децата от центъра да бъдат интегрирани чрез повече контакти, изяви, игри.

Читалището работи с всички възрастови групи, от предучилищна възраст до 90+, без значение от етническа, религиозна или каквато и да е принадлежност.

Привличаме в дейността си хора с увреждания и ТЕЛК, които са членове на наши състави, както и заети при нас.

За част от дейностите описани по-горе се предвижда включване на доброволци.

7. Културни събития, организирани от читалището съвместно с Община Тутракан:

- Фолклорна вечер в рамките на фестивала „Огненият Дунав“;
- НДЮФК „Златни пафти“.
- Надиграване „Добруджа“
- „Съвременен будител на Община Тутракан“ - 2023
- Други мероприятия по покана от Община Тутракан (3ти март, Цветница, Празник на кайсията, 1-ви юни, Деня на Тутракан, Трифон Зарезан, Никулден, 24-ти май и др.)

8. Работа по проекти

Предстои завършване на проект „Вкусни истории в Крайдунавска Добруджа“, финансиран от Фондация „Америка за България“ с партньори читалище – Нова Черна, АК „Рибарска махала“ при Община Тутракан.

Читалището ще кандидатства по традиционните схеми на МК за осъвременяване на библиотечния фонд, допълнителни субсидирани бройки и евентуално други, при които читалището е допустим бенефициент. Планира се кандидатстване към Фонд „Култура“.

При отваряне на възможност читалището ще кандидатства към Бюрото по труда за наемане на допълнителен персонал с цел приобщаване на хора с ТЕЛК или в предпензионна възраст, както и младежи до 29 г.

Читалището ще положи усилия да кандидатства и по други програми и мерки, доколкото е допустимо като бенефициент и разполага със съответния ресурс.

9. Други дейности

За да изпълни описаните по-горе цели и задачи читалището ще положи усилия да разшири и разнообрази дейността си чрез:

- Демонстрации на дейности, които не се извършват в града;
- Излети сред природата: 2-3 пъти;
- Организиране на почиствания – 2 пъти;
- Мероприятия за сплотяване на самодейците и колектива;
- Създаване на музейна колекция от остарели музикални инструменти.

IV. МАТЕРИАЛНА БАЗА

Читалището разполага с обновена през 2015 г. сграда с подсигурен достъп за хора с увреждания. Сградата е с разгърната площ 3000 кв.м. В нея се помещават – 1 зр.салон с 344 места, голяма зала със 120 места, малка зала с 50 места, както и 5 кабинета, 7 помощни помещения (складове, съблекални, гримьорни) и др. Сградата се използва напълно.

Допълнително детски отдел на библиотека използва помещение на Община Тутракан, 5 форми на читалището през зимния сезон използват помещения на Община Тутракан.

Към момента са налице следните **проблеми** по сградата на читалището: мазилката на външна рампа е паднала в голяма степен, руши се мазилката по водостока на предна фасада, в помещение с излаз към „Крайбрежна“, отдавано под наем при по-силни дъждове навлиза вода, електрическата инсталация никога не е подменяна и не отговаря на изискванията, необходимо е покриване на дюшеме на сцената, както и лакиране/защита на паркет в голяма зала на 3-ти етаж.

Читалището разполага с: компютри – 21 (вече доста остарели), принтер/скенер – 4, Мултимедия – 1, фотоапарати – 2 бр., видеокамери – 2 бр., ПСИ, СОТ, парно, озвучителни с-ми – 1 бр., микрофони – 33 бр., миниуредби – 6 бр., осветителни тела – 18 бр., телевизори – 2 бр., дизелов отоплител – 1 бр., климатици-17 бр. и музикални инструменти и др.

За поддържането на сградата читалището ще разполага през 2023 г. с хигиенист и домакин на половин щат, общ работник, който през зимния сезон е само огняр. За поддържане хигиената в залата, която ползва ФТФ „Дунавска младост“, собственост на Община Тутракан се заплаща допълнително на хигиенист.

За поддържане на сградата, спазване на законовите изисквания и поддържане на дейността читалището ежегодно заплаща следните абонаментни услуги:

- Пожарна безопасност – 800 лв.;
- СОТ – 400 лв.;
- Дератизация, дезинфекция – 435 лв.;
- Годишен и 5 годишен преглед на отоплителен котел 250 лв.;
- Профилактика на климатици – 350 лв.;
- Абонамент за поддръжка на библиотечен софтуер АБ – 500 лв.;
- Абонамент за счетоводна програма – 350 лв.;
- Електронен подпис – 60 лв.;
- Поддръжка на касов апарат – 280 лв.;
- Трудова медицина – 450 лв.;
- Изготвяне оценка на риска – 200 лв.;
- Данък сграда – 1700 лв.
- Банково обслужване – 1500 лв.
- Допълнителни ремонти и поддръжки на ел.техника и др. – 2000 лв.

Регулярни разходи: ел.енергия, ВиК – услуги, интернет, телефони, вгълища –12 500 лв.

Усилията през 2022 г. ще бъдат насочени към:

- Подмяна на електрическата инсталация в сградата (невключена в проекта по мярка 321) ако има възможност за кандидатстване по проект;
- Закупуване на нов декор във връзка с юбилея;
- Освежаване дюшеме зр.салон;
- Отстраняване на теч по предна фасада.

V. ФИНАНСИРАНЕ

Бюджетът на читалището се формира основно от държавната субсидия.

Бюджетът се формира също така от допълнителни източници на средства, като за 2023 г. се прогнозира:

- Рента – 4500 лв.;
- Проекти - ;
- Приходи от наеми на помещения и зали – 2000 лв.;
- Членски внос - 650 лв.;
- Такса библиотека – 400 лв.;
- Билети – 2000 лв.;
- Дарения – 1000 лв.

Читалището се опитва, доколкото е възможно да привлече повече наематели – постоянни и еднократни, дарения и др. приходи, за да може да подпомогне дейността си.

VII. СРОК, ОТЧЕТ И КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Срок за изпълнение на програмата:

Срокът за изпълнение на Програмата е едногодишен в рамките на бюджетната 2023 г.

2. Отчет за изпълнение на Програмата:

В началото на година се изготвя доклад за дейността и финансов отчет за предходната година. Докладът и отчетът се обсъждат и приемат от ЧН. До 30.03. се подлагат на гласуване от ОС на читалището, след което до 31.03. се представя в Община Тутракан и Общински съвет – Тутракан.

Отчет за дейността и финансов отчет се представят в срок до 30.06. в ТРРЮНЦ. Информационна карта за дейността на читалището се подава в МК, Регистър на читалищата до 30.06.

3. Контрол по изпълнение на Програмата:

Контролът по изпълнение на Програмата се осъществява от Общинския съвет.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Годишната програма за развитие на читалище „Никола Йонков Вапцаров - 1873“ за 2023 година е приета от Читалищното настоятелство на заседание, проведено на 04.11.2022 г., с решение № 6, Протокол № 7/04.11.2022 г.

Изготвил:

Лидия Светославова
/секретар/

Народно читалище „Никола Й. Вапцаров – 1873”

Гр. Тутракан 7600, пл. Суворов 2, тел.: 089 350 4322
e-mail: chitalishte_tutrakan@abv.bg, www.tutrakan.chitalishte.org

СПИСЪК

НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ЧИТАЛИЩНОТО НАСТОЯТЕЛСТВО

И НА ПРОВЕРИТЕЛНАТА КОМИСИЯ

НА НЧ „НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ – 1873”, гр. Тутракан

Членове на Читалищното настоятелство:

- **Милен Филипов – председател;**
- **Теодора Стоянова – Куцарова – член;**
- **Цветелина Калчева – член;**
- **Дарина Миланова – член;**
- **Денка Ганева – член;**
- **Стефка Станкова – член;**
- **Иванка Морарова – член.**

Членове на Проверителната комисия:

- **Райна Григорова – председател;**
- **Маринела Ганева – член;**
- **Марче Радева – член.**

У С Т А В

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „Никола Йонков Вапцаров - 1873” гр. Тутракан
пл. „ Суворов”“ № 2; E-mail chitalishte_tutrakan@abv.bg; CSM-.0899993606

І. ГЛАВА ПЪРВА. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.

Чл.1. С този устав се урежда учредяването, устройството, управлението, дейността, имуществото, финансирането, издръжката и прекратяването на Народно читалище „**Никола Йонков Вапцаров - 1873**”, гр.Тутракан

Чл. 2. (1) Народно читалище „**Никола Йонков Вапцаров - 1873**” гр.Тутракан е традиционно самоуправляващо се културно – просветно сдружение на жителите от гр.Тутракан, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В неговата дейност могат да участват всички физически лица без ограничения и без оглед на възраст, пол, политически и религиозни възгледи, и етническо самосъзнание.

(2)Читалището е юридическо лице с нестопанска цел с наименование” Никола Йонков Вапцаров - 1873 ” То е създадено и функционира на основание на Закона за народните читалища, Закона за юридическите лица с нестопанска цел и този устав.

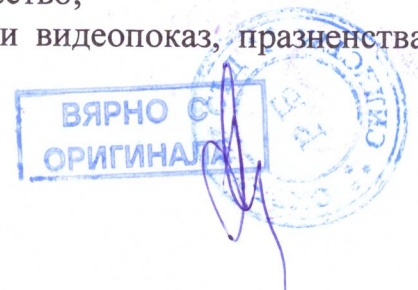
(3)Народно читалище „**Никола Йонков Вапцаров - 1873**” има за седалище гр.Тутракан., община.Тутракан., където се намира и адреса на управлението му: обл. СИЛИСТРА, община.Тутракан, гр.Тутракан, пл.”Суворов.”.N 2

Чл. 3. (1) Целта на читалището е да задоволява потребностите на местното население, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в гр.Тутракан.;
2. запазване на обичаите и традициите на българския народ;
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация;

(2) За постигане на целта по ал.1, читалището извършва следните основни дейности:

1. урежда и поддържа библиотека, читалня, фото-, фоно-, филмо- и / или видеотека;
2. създава и поддържа електронни информационни мрежи;
3. предоставя компютърни и интернет услуги на населението;
4. развива и подпомага любителското художествено творчество;
5. организира школи, кръжоци, курсове, клубове, кино и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
6. събира и разпространява знания за родния край;

7. създава, съхранява и популяризира музейни и други сбирки, съгласно Закона за културното наследство;
8. извършва допълнителни дейности и услуги, свързани с предмета на основната му дейност, които не противоречат на Закона за народните читалища, Закона за юридическите лица с нестопанска цел и този устав, като използва приходите от тях за постигане на определените в устава му цели. **НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ Никола Йонков Вапцаров - 1873 ”** гр. Тутракан не разпределя печалба!
9. **НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ Никола Йонков Вапцаров - 1873 ”** гр. Тутракан може да участва в читалищни сдружения за постигане на целите, които си е поставило.
10. Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано имущество възмездно и бизвъзмездно:
- за хазартни игри и нощни заведения
 - за дейност на нерегистрирани по Закона за Вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с неспанска цел на такива общности
 - за постоянно ползване от политически партии и организации
 - на председателя, секретаря, членовете на Настоятелството и Проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

II. ГЛАВА ВТОРА. УЧРЕДЯВАНЕ /ПРЕОБРАЗУВАНЕ/.

Чл. 4. (1) Читалище могат да учредят /преобразуват/ 150 дееспособни физически лица за града, които вземат решение на учредително събрание.

(2) Учредителното събрание приема устава на читалището и избира неговите органи. Уставът урежда:

1. наименованието;
2. седалището;
3. целите;
4. източниците на финансиране;
5. органите на управление и контрол, техните правомощия, начина на избирането им, реда за свикването им и за вземане на решения;
6. начина за приемане на членове и прекратяване на членството, както и реда за определяне на членския внос.

Чл. 5. (1) Читалището придобива качеството на юридическо лице с вписването му в регистъра на организациите с нестопанска цел на окръжния съд, в чийто район е седалището на читалището.

(2) Вписването на читалищата в регистъра на окръжния съд се извършва без такси по писмена молба от настоятелството, към която се прилагат:

1. протоколът от учредителното събрание;
2. уставът на читалището, подписан от учредителите;
3. нотариално заверен образец от подписа на лицето, представляващо читалището, и валидният печат на читалището.

(3) В регистъра се вписват:

1. наименованието и седалището на читалището и източникът на първоначалното му финансиране;
2. уставът;
3. имената на членовете на настоятелството и на проверителната комисия на читалището;
4. името и длъжността на лицето, което представлява читалището;
5. настъпилите промени по т.1 – 4.

(4) Всяка промяна в обстоятелствата по ал.3 трябва да бъде заявена в 14-дневен срок от възникването ѝ.

(5) Читалищното настоятелство в 7 дневен срок от вписването на Читалището в Съдебния регистър подава заявление за вписване в Регистъра към Министерство на Културата

III. ГЛАВА ТРЕТА. ЧЛЕНСТВО В ЧИТАЛИЩЕТО.

Чл. 6. Членството в читалището е свободно за всички дееспособни граждани без ограничения, щом те работят за постигане на целите на читалището и защитават неговите интереси.

Чл. 7. (1) Членовете на читалището са: индивидуални, колективни и почетни.

(2) Индивидуалните членове на читалището са български граждани. Те са действителни и спомагателни:

1. Действителни индивидуални членове на читалището могат да бъдат всички дееспособни, непоставени под запрещение лица навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос, определен с решение на Общото събрание и имат право да избират и да бъдат избирани в неговите органи.

2. Спомагателни индивидуални членове на читалището са всички дееспособни, непоставени под запрещение лица, които не са навършили 18 години и работят за постигане на целите на читалището. Те могат да бъдат освободени от плащането на членския внос или да го заплащат в намалени размери, съобразно решенията на настоятелството. Спомагателните индивидуални членове на читалището нямат право да избират и да бъдат избирани в органите на ръководството на читалището. Те имат право на съвещателен глас.

(3) Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективни членове могат да бъдат: професионални организации; стопански организации; търговски дружества; кооперации и сдружения; културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

(4) Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

Чл. 8. (1) Кандидатите за действителни индивидуални членове подават писмено заявление до настоятелството на читалището, с което декларират, че желаят да станат членове на читалището, че познават и приемат устава на читалището и ще работят за постигане на неговите цели.

(2) Кандидатурите се гласуват на заседание на настоятелството. На члена на читалището се издават съответните документи за членство.

(3) Приетият за действителен член на читалището плаща членския си внос по ред определен от настоятелството.

Чл. 9. При условията на чл. 11, ал. 3 от Закона за народните читалища, в читалището могат да членуват колективни членове. Те се приемат по писмено заявление на упълномощен представител на кандидатите за колективно членство и имат право на един глас.

Чл. 10. Колективни членове могат да бъдат:

1. професионални организации;
2. стопански организации;
3. търговски дружества;
4. кооперации и сдружения;
5. културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

Чл. 11. (1) Лицата, които имат особени заслуги към читалището се обявяват за почетни членове по решение на Общото събрание, по предложение на настоятелството или от членовете на читалището.

(2) На лицата по предходния член настоятелството издава съответните удостоверения.

Чл. 12. (1) Членовете на читалището имат право да:

1. участват в управлението на читалището
2. получават улеснен достъп до всички читалищни форми на дейност и прояви по ред определен от настоятелството;
3. ползват с предимство културно - просветните форми на читалището;
4. получават всякаква информация относно дейността на читалището и упражняват контрол върху нея.

(2) Членовете на читалището са длъжни:

1. да спазват устава на читалището и решенията на неговите членове;
2. да плащат лично членския си внос;
3. да участват в дейността на читалището;
4. да опазват имуществото и доброто име на читалището, както и да не уронват неговия престиж.

Чл. 13. (1) Членството в читалището може да се прекрати с решение на общото събрание, взето с $\frac{3}{4}$ мнозинство от общия брой на членовете в същото, когато член на читалището нарушава грубо настоящия устав и решенията на органите на НЧ „Никола

Йонков Вапцаров - 1873", или работи срещу неговите цели и интереси и му е причинил значителни вреди.

(2) Членството се прекратява и на основание отпадане:

1. при невнасяне на членски внос;
2. при неучастие в три последователни заседания на Общото събрание;
3. при системно неизпълнение на задължението за участие в дейността на читалището
4. по желание на самия член с писмено заявление до настоятелството, както и при прекратяване или преобразуване на колективен член.

IV. ГЛАВА ЧЕТВЪРТА. ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО.

Чл. 14. Органи на читалището са общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл. 15. (1) Върховен орган на читалището е общото събрание.

(2) Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл. 16. (1) Общото събрание:

1. изменя и допълва устава;
2. избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя;
3. приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;
4. изключва членове на читалището;
5. определя основни насоки на дейността на читалището;
6. взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение;
7. приема бюджета на читалището;
8. приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
9. определя размера на членския внос;
10. отменя решения на органи на читалището;
11. взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;
12. взема решение за прекратяване на читалището;
13. взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.
14. взема решения за участие на читалището в читалищни сдружения.

(2) Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл. 17. (1) Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

(2) Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в населеното място, трябва да бъде залепена покана за събранието.

(3) Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

(4) Решенията по чл.16, ал.1, т.1, 4, 10, 11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

(5) Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

Чл. 18. (1) Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои от седем членове, избрани за срок до 3 години. Същите не трябва да имат роднински връзки по права и сребрена линия до четвърта степен.

(2) Настоятелството:

1. свиква общото събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му;
4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.

(3) Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината от членовете си. То само определя реда на своята работа.

Чл. 19. (1) Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок до 3 години.

(2) Председателят:

1. организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
2. представява читалището;

3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;
4. отчита дейността си пред настоятелството;
5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището въз основа решение на настоятелството.

Чл. 20. (1) Секретарят на читалището:

1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
2. организира текущата основна и допълнителна дейност;
3. отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;
4. представява читалището заедно и поотделно с председателя.

(2) Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

Чл. 21. (1) Проверителната комисия се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години.

(2) Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудово-правни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

(3) Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

(4) При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление – и органите на прокуратурата.

Чл. 22. Не могат да бъдат избрани за членове на настоятелството и на проверителната комисия, и за секретари, лица които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл. 23. (1) Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за липса на конфликт на интереси и че не са „свързани лица” по смисъла на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси, по реда и при условията на същия.

(2) Декларациите се обявяват на интернет страницата на читалището.

V. ГЛАВА ПЕТА. ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО.

Чл. 24. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл. 25. Читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно-просветна и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общинските бюджети;
4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. други приходи.

Чл. 26. (1) Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание.

(2) Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в общината ежегодно.

Чл. 27 (1) Председателят на читалището ежегодно в срок до 10 ноември е длъжен да представи на кмета на общината предложение за дейността на читалището през следващата година.

(2) Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на програмата и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

VI. ГЛАВА ШЕСТА. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО.

Чл. 28.(1) Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;
2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;
3. е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от две години;
4. не е учредено по законния ред;
5. е обявено в несъстоятелност.

Чл. 29. (1) Разпределянето на останалото след удовлетворяването на кредиторите имущество се решава съгласно този устав, доколкото в закон не е предвидено друго. Ако решение не е било взето до прекратяването, то се взема от ликвидатора на читалището.

- (2) Ако не съществуват лица по ал. 1 или ако те не са определяеми, имуществото преминава върху общината по седалището на читалището. Общината е длъжна да използва полученото имущество за дейност, възможно най-близка до целта на прекратеното читалище.
- (3) Имуществото по предходните алинеи не може да се разпределя, продава или по какъвто и да било начин да се прехвърля на ликвидатор, назначен извън кръга на лицата по ал. 2, с изключение на дължимото им възнаграждение.
- (4) Лицата, придобили имущество в резултат на извършената ликвидация по ал. 1-3, отговарят за задълженията на читалище до размера на придобитото.

ВИ. ГЛАВА СЕДМА. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ.

- Чл. 30.** Читалището има свой кръгъл печат с надпис Народно читалище „ Никола Йонков Вапцаров - 1873„Тутракан
- Чл. 31.** Празник на читалището е . 1 ноември - Ден на Народните будители
- Чл. 32.** Настоящият устав е изменен и допълнен на основание Законът за народните читалища (изм. Д.В.бр.42 от 05 юни 2009 г.) и е приет от Общото събрание на читалището на 29.04.2010 година.
- Чл. 33.** За всички неуредени в този устав отношения се прилага Законът за народните читалища, Законът за юридическите лица с нестопанска цел и действащите в страната нормативни документи.

Председател:

/ Р.Капинчева/

ВЯРНО С
ОРИГИНАЛА